

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 28 от 20.12.2022 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 20.12.2022 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Диляна Илиева
Илия Вълков
Ирина Недева

изслуша доклад по жалба с вх. № 09-014/2022 г. на Б.М. срещу предаване на *Нова телевизия* - репортаж, излъчен на 30 май в 14.40 часа. В жалбата се твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на *Нова телевизия*.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 09-014/2022 г. се отнася до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено чрез предаване на *Нова телевизия* по повод убийството на А. Щ.
2. Жалбата е подадена в допустимия от правилника срок.
3. КЖЕ обсъди допустимостта на жалбата, жалбата е допустима.
4. Представено е становище от *Нова телевизия*.
5. Даниела Тренчева не участва в обсъждането.

II. ЖАЛБА

В жалбата се твърди „неуважително представяне в медиите на личния профил и подробности от смъртта на жертвата на убийство в последните дни – А. Щ.“ Твърди се още, че „конкретно в предаване на *Нова ТВ* от 30.05.2022, в 14:40 визирам самия

край, се чува цинично подхвърляне на присъстващ, че би отишъл в командировка в Италия (при обвинения в убийство) и последващ смях. Липсва уважително отношение към личността на жертвата и близките ѝ. Лавинообразно се посочват детайли, които носят унищожителната за психиката на всеки в семейството ѝ информация за "труп на бунището", множество травми по главата и т.н. Жалбоподателя смята, че това е „повод да защитим честта на загиналата, семейството ѝ и честта на професията журналист, като вие използвате своите дестове и възпрепятствате бъдещите зловещи и пошли публикации“.

Искането е КЖЕ да постанови нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Има още едно искане: „В информационните новинарски сайтове са разрешени коментарите след новините за убитата. **НАСТОЯВАМ ДА БЪДЕ ПРЕУСТАНОВЕНА ТАЗИ ВЪЗМОЖНОСТ!**“

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Пледира се нарушение по отношение на личния живот:

2.3 Неприкосновеност на личния живот,

2.3.1 Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки., 2.3.2 Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни., 2.3.3 Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и сдържаност.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В своето становище медията сочи:

„Считаме, че жалбата не отговаря на условията за допустимост, постановени в чл. 8 от Правилник за дейността на Комисията за журналистическа етика. Жалбата не съдържа необходимите реквизити, а именно: три имена на жалбоподателя съгласно чл. 8, ал. 1, т. 1 и посочване на кой текст от Етичния кодекс на българските медии е нарушен съгласно чл. 8, ал. 1, т. 6, пр. 1.“

„Считаме, че жалбата е неоснователна поради съображенията, изложени по-долу.

Информацията, изнесена чрез процесния репортаж, съответно статиите, е предоставена от Прокуратурата на Република България. Репортажът има за цел да осведоми обществеността относно действията на компетентния орган, за които той сам съобщава. Публикациите имат информативен характер, без стремеж към сензационност или необосновано навлизане в личния живот.

Считаме, че оповестяването на извършените действия на жестокост е с необходимата съдържаност и е в съответствие с т. 2.6.5 от Етичния кодекс на българските медии. НОВА е положила всички необходими усилия за запазване достойнството на жертвата.

Цитираното от г-жа М. изказване не е от репортер или служител на НОВА и същото е извън обхвата на отговорността на медиата.“

V. ФАКТИ

Репортажът, срещу който е жалбата, е излъчен на посочената дата и засяга много обсъждано убийство, което е отразено във всички медии.

VI. МОТИВИ

КЖЕ обсъди дали ли е нарушение по отношение на неприкосновеност на личния живот.

Комисията взе предвид, че информацията е предоставена от Прокуратурата и има информативен характер, без тенденция за търсене на сензационност. Проявява се уважение към жертвата и близките ѝ.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното:

РЕШЕНИЕ:

Намира жалба с вх. № 09-014/2022 г. за неоснователна по твърдените нарушения.

Комисията обръща внимание върху евентуални коментари, които биха засегнали доброто име на засегнатото лице и близките ѝ в периода след убийството. Използваме възможността да напомним решението на ЕСПЧ *Делфи срещу Естония*, което предвижда да се ангажира отговорността на доставчика дори за коментари на трети лица, ако те съдържат реч на омразата или призови към насилие:

⊗ Макар сайтът *Делфи* да не е автор на коментарите, според Съда от това не следва, че няма контрол върху тях, тъй като авторите на коментарите не могат да ги променят или заличават след публикуването им, а само *Делфи* може, което го прави повече от пасивен технически посредник;

⊗ Съдът посочва, че сайтът *Делфи* има инструменти за недопускане на враждебна реч или реч, съдържаща насилие – като съобщение/disclaimer („сайтът не носи отговорност“), софтуер срещу вулгарни думи и notice-and-take-down system (бутон/възможност потребители да отправят искане до администраторите за прекратяване на достъпа до определени коментари) – но според Съда те не са достатъчни.

Комисията препоръчва медиите да се съобразяват с това решение на ЕСПЧ и да не допускат коментари, съдържащи реч на омразата и призови към насилие. Същевременно

КЖЕ вече е имала възможност да се произнесе в свое становище , че не подкрепя забраната на форумите.¹

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

Изпълнителен директор на

Фондация НСЖЕ :

Ева Петрова

¹ <https://mediaethics-bg.org/%D1%82%D1%80%D0%B8-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE-%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8/>